

EVALUACE OPATŘENÍ 3.3 SROP

IMPLEMENTAČNÍ STRUKTURY

6. dílčí analýza závěrečné zprávy

Listopad 2008

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií

Zpracovatelé:

Tíma Liberec, s. r. o.

Evasco, s. r. o.

CpKP střední Morava, o. s.

Obsah

1.	Příprava regionálních operačních programů (ROP) pro NUTS II.....	3
1.1	Okolnosti vzniku ROP.....	3
1.2	Nástroje otevřeného dialogu při přípravě ROP v krajích – příklady dobré praxe.....	5
1.2.1	ROP NUTS II Střední Čechy.....	5
1.2.2	ROP NUTS II Jihovýchod.....	6
1.2.3	ROP NUTS II Moravskoslezsko.....	7
1.3	Efektivita zapojení partnerů	7
2.	Příprava implementační struktury ROP	8
2.1	Příprava lidských zdrojů pro období 2007 – 2013	8
2.2	Úřad Regionální rady	8
2.3	Regionální Rada ROP NUTS II.....	9
2.4	Monitorovací výbor ROP	9
3.	Další implementační struktury	10
3.1	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.....	10
3.2	Samostatné odbory na krajských úřadech na podporu implementace	10
3.3	Agentury na podporu implementace	11
3.4	Regionální rozvojová centra	11
3.5	Síť euromanažerů.....	13
4.	Závěr	14

Tabulky

Tabulka 1:	Časový harmonogram projektů 3.3 SROP	4
Tabulka 2:	Příprava implementační struktury na úrovni řízení.....	8
Tabulka 3:	Rozvojová centra v Ústeckém kraji.....	12
Tabulka 4:	Informační centra v Moravskoslezském kraji	13
Tabulka 5:	Přehled změn v pracovních pozicích manažerů.....	13

Příklady

Příklad 1:	Liberecký kraj.....	5
------------	---------------------	---

Úvod

Dílčí analýza číslo šest „Implementační struktury“ odpovídá na následující dvě zadané evaluační otázky:

- Jsou dostatečně nastaveny implementační struktury v regionech pro období 2007 – 2013? (EQ 15)
- Jak byla vytvořena struktura v souvislosti s přípravou na implementaci:
 - a) Regionálního operačního programu
 - b) grantových schémat OP Lidské zdroje a zaměstnanost
 - c) zapojení krajů do sektorových operačních programů? (EQ 16)

Dílčí analýza současně pokrývá i zjištění a zhodnocení následujících dvou otázek, které jsou zodpovídány i dalšími dílčími analýzami:

- Jaké je zapojení partnerů do tvorby strategických dokumentů, školícího plánu, analýz, zásobníku projektů? (EQ 6)
- Pro které oblasti byly strategické dokumenty zpracovány a jaká je jejich využitelnost v období 2007 – 2013? (EQ 12)

1. Příprava regionálních operačních programů (ROP) pro NUTS II

1.1 Okolnosti vzniku ROP

Regionální operační programy (ROP) jsou základní strategické rozvojové dokumenty pro úroveň NUTS II, na základě kterých kraje budou čerpat pomoc ze strukturálních fondů (zejména ERDF) během období 2007 – 2013. Pro toto období bylo zpracováno sedm programů ROP pro regiony NUTS II. Na rozdíl od období 2004 - 2006 vznikly tyto dokumenty jako decentralizované, maximálně zohledňující potřeby a možnosti krajů. Decentralizovaný systém regionálních operačních programů vznikl, protože z pohledu krajů měl centralizovaný SROP probíhající v období 2004 – 2006 mnoho slabých stránek: Jmenujme

- posílení role centra (budování institucí a vzdělávání);
- omezení funkce a snížení prestiže krajů (regionů);
- zpomalení rozvoje a omezení informací v regionech;
- nekoordinovaný postup regionů (lokální zájmy);
- nedostatečná politická podpora regionů;
- nedostatek financí v rozpočtech (přenesení zodpovědnosti na kraj).

Proto Rada Asociace krajů ČR přijala usnesení zpracovávat decentralizované Regionální operační programy (ROP) pro NUTSII. Na tom se dále dohodla s MMR. Záměr vytvořit samostatné ROP v krajích byl realizován na základě rozhodnutí Asociace krajů ČR a usnesení vlády č. 245/2005. Kraje se aktivně zapojily do procesu přípravy programových dokumentů, zejména do přípravy výchozího materiálu, kterým je Národní rozvojový plán ČR, který byl projednán ve vládě ČR v prosinci 2005. Součástí Národního rozvojového plánu jsou i stručné popisy jednotlivých operačních programů včetně ROP. Po dojednání překryvů, vyváženosti a finančních alokací pro jednotlivé programy byl materiál dopracován do podoby tzv. Národního strategického referenčního rámce a předložen Evropské komisi ke schválení.

V celém procesu tvorby regionálních operačních programů (ROP) na úrovni NUTS II, dodržovaly všechny kraje princip partnerství – tj. rozvíjely „otevřený dialog“ tak, aby kraj vytvořil „kvalitní koncepční dokument“, který by mu usnadnil vyjednávací podmínky při rozdělování prostředků z fondů EU v rámci programovacího období 2007 - 2013¹.

Časový harmonogram projektů opatření 3.3 SROP a zpracování ROP jsou vyznačeny v tabulce. Procesy otevřeného dialogu jsou vyznačeny oranžově.

Tabulka 1: Časový harmonogram projektů 3.3 SROP

Rok	2005												2006												2007											
Měsíc	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Realizace projektu 3.3 SROP	[Green]																																			
Příprava ROP v krajích ČR celkově	[Green]																																			
Příprava ROP v krajích ČR detailně:																																				
Metodika pro zpracování ROP - Asociace krajů ČR	[Green]																																			
Ustanovení pracovních skupin v regionech NUTSII - garant Regionální rada	[Orange]																																			
Zpracování analytické části včetně SWOT	[Orange]																																			
Schváleno zpracování	[Green]																																			
Výběr zpracovatelů	[Green]																																			
Zahájení zpracování	[Green]																																			
Zpracování návrhu regionálních priorit - práce pracovních skupin	[Orange]																																			
První pracovní verze	[Green]																																			
Veřejná projednání ROP	[Orange]																																			
Konsolidovaná verze	[Green]																																			
Schválení ROP	[Green]																																			
Předložení EK, připomínkování ze strany EK	[Green]																																			
Zpracování připomínek	[Green]																																			
Předložení finální verze	[Green]																																			
SEA																																				
Veřejné projednání SEA hodnocení	[Orange]																																			

1 Viz např. Písemná informace pro 5. zasedání Zastupitelstva Libereckého kraje dne 24. 5. 2005

V krajích byl postup přípravy ROP a zapojení veřejnosti pečlivě naplánován.

Příklad 1: Liberecký kraj

Dne 25.4. 2005 proběhla pracovní schůzka Programu rozvoje Libereckého kraje – týmu, účelově vytvořené pracovní skupiny regionálního plánování, která je vytvořena napříč resorty Libereckého kraje. Na jednání byli členové seznámeni s dostupnými informacemi k ROP. Byla dohodnuta spolupráce na tvorbě ROP za Liberecký kraj. Členové pracovní skupiny byli seznámeni s návrhem systému přípravy Regionálního operačního programu ROP NUTS II Severovýchod. V celém procesu tvorby ROP NUTS II byly navrženy postupové kroky, mimo jiné s provázáním na aktivity projektu „Partnerství pro Liberecký kraj“ a potvrzen byl právě význam otevřeného dialogu. Do postupových kroků byly zapracována 2 veřejná projednání, sběr připomínek a vypořádání připomínek.

Ve většině krajů byl model partnerství zahrnut jako významný prostředek tvorby programu. Zástupci obcí, mikroregionů, podnikatelského, akademického i neziskového sektoru mohli uplatňovat své připomínky k chystanému regionálnímu programu. **Obvyklými nástroji „otevřeného dialogu“ byly:**

- pracovní skupiny složené ze zástupců všech sektorů
- možnost podávání připomínek
- konzultace prostřednictvím konzultačních partnerů
- veřejná projednání – ve všech krajích minimálně k závěrům SEA (Strategic Environment Assessment – hodnocení dopadu na životní prostředí).

1.2 Nástroje otevřeného dialogu při přípravě ROP v krajích – příklady dobré praxe

1.2.1 ROP NUTS II Střední Čechy

Příprava ROP NUTS II Střední Čechy probíhala na bázi **partnerské spolupráce všech klíčových aktérů**. Zpracování programu koordinovala a jednotlivé výstupy schvalovala Řídicí skupina ROP NUTS 2 Střední Čechy, v níž byli zastoupeni reprezentanti kraje, měst a obcí. Své připomínky k analytické i návrhové části programu mohli aktivně při veřejných projednáváních a veřejném připomínkování uplatnit zástupci obcí, mikroregionů, podnikatelské a neziskové sféry. V rámci konzultačního procesu byli osloveni zástupci cca 40 měst a obcí, 70 mikroregionů a zástupci cca 170 neziskových organizací. Konzultační proces byl rovněž podpořen v rámci projektu „Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů“ podpořeného z opatření 3.3 SROP, do kterého bylo zapojeno 25 partnerů kraje. Zaměření intervencí bylo rovněž diskutováno s reprezentanty resortů tak, aby se eliminovaly potenciální překryvy mezi regionálními a sektorovými operačními programy.

Souběžně s přípravou ROP NUTS II Střední Čechy probíhalo v souladu s legislativou EU a ČR Strategické hodnocení dopadu na životní prostředí (SEA) a ex – ante hodnocení připravovaného programového dokumentu. Součástí přípravy SEA bylo také veřejné připomínkování tohoto dokumentu.

Od prosince 2006 probíhala příprava Prováděcího dokumentu k Regionálnímu operačnímu programu pro NUTS II Střední Čechy (PD ROP), který detailněji rozvádí programový dokument

ROP NUTS II Střední Čechy. PD ROP popisuje oblasti podpory, a to zejména z hlediska věcného zaměření, formy podpory a její výše, cílových skupin, veřejné podpory a způsobilých výdajů. PD ROP dále obsahuje podrobný finanční rámec programu (jak na úrovni prioritních os, tak na úrovni oblastí podpory), základní pravidla pro způsobilé výdaje a rámcovou analýzu programu ve vztahu k veřejné podpoře. PD ROP také podrobněji rozvádí implementaci programu, včetně vymezení úloh subjektů, které jsou do implementace zapojeny.

Na konci května 2007 proběhlo veřejné připomínkování první verze PD ROP, která byla následně schválena Výborem Regionální rady dne 19. 6. 2007. Tato verze mohla být ještě upravena, a to na základě výsledků jednání s Evropskou Komisí, vyjasnění zaměření dalších operačních programů majících syngii k ROP SČ (taktéž na základě jednání s EK) a po dopracování metodiky k integrovanému plánu rozvoji měst (IPRM).

1.2.2 ROP NUTS II Jihovýchod

Za účelem koordinace postupu prací na ROP vytvořily oba kraje Řídící skupiny ROP a Pracovní skupiny ROP. Tyto skupiny tvořily užší okruh subjektů zapojených do tvorby ROP, a to zejména formou připomínek k jednotlivým pracovním verzím dokumentu. Širší okruh partnerů, se kterými kraje spolupracovaly a kooperovaly během celého procesu přípravy ROP, tvořili partneři z řad obcí a jejich sdružení, neziskových organizací, hospodářských a agrárních komor, škol, úřadů práce a dalších subjektů z regionu. Postupně schvalované a připomínkové verze ROP byly zveřejňovány na webových stránkách, včetně aktualizací na základě hodnocení SEA a ex-ante hodnocení operačního programu.

Kraj Vysočina

Regionální operační plán kraje Vysočina je dokument, který vzešel z práce 15-ti místních partnerství v kraji Vysočina. V rámci práce místních partnerství byly komunitním způsobem formulovány rozvojové priority jednotlivých částí území a definovány plánované projekty pro období 2007-13. V Regionálním operačním plánu kraje Vysočina byly výsledky komunitního plánování srovnány s prioritami expertních plánů v území a takto ověřeným prioritám byly přiřazeny plánované projekty. Integrované projekty, na jejichž přípravě místní partnerství pracovala, byly připravovány jako příloha Regionálního operačního plánu.

Jihomoravský kraj

Součástí projektu opatření 3.3 SROP bylo vytvoření metodiky pro zpracování strategie rozvoje kraje a rozvoje lidských zdrojů a její praktické naplnění. Rozvojový dokument byl zveřejněn, partneři měli možnost se k němu vyjádřit. **Zapojení partnerů probíhalo v základní formě prostřednictvím webové stránky**, která byla vytvořena v rámci projektu a kde měli partneři možnost zapojovat se do otevřené diskuze. Dále proběhla **pravidelná regionální sympozia**, konaná v půlročních intervalech s účastí 100 – 150 osob (ve Znojmě, Lednici, Mikulově, Hodoníně, Brně).

Fungovaly také pracovní skupiny – zastoupení z partnerů a odborníků na danou oblast a připomínkování dokumentů prostřednictvím připomínkových listů. Všechny připomínky byly řádně vypořádány.

Zacílení aktivit v rozvojových dokumentech bylo nastaveno nejenom na nejbližší období. Dokumenty, do kterých se promítly, sahají až do roku 2016. „Nechceme, aby se jednalo o projekty do šuplíku“. Každý dokument má svůj akční plán, který sleduje provázanost na hlavní dokument. Pokud nastanou změny, navrhuji se nová opatření. Všichni partneři mají právo se k dokumentům vyjádřit.

1.2.3 ROP NUTS II Moravskoslezsko

V Moravskoslezském kraji zpracovali metodiku pro komunikaci s veřejností a to jak v průběhu přípravy ROP, tak v rámci následujících aktivit. Cílem této komunikace bylo zainteresovat co největší část veřejnosti na nových rozvojových prioritách/opatřeních na úrovni kraje i na místní úrovni. Téma regionálního operačního programu a přípravy kraje na příští plánovací období bylo náplní konference, která byla uspořádána v roce 2006 pro odbornou veřejnost. Dílčí problematika byla s odbornou veřejností a partnery konzultována rovněž formou seminářů, workshopů a kulatých stolů. Podporováno bylo rovněž projednávání ROP na všech úrovních. Vytvořené strategie byly vytištěny v dostatečném počtu pro jejich uživatele. Pro informování široké veřejnosti byly zpracovány a vytištěny zkrácené verze strategií. Při tvorbě ROP byl jako zdroj námětů využit zásobník projektů

Jihočeský kraj – konzultační partneři:

Spolek pro obnovu venkova Jihočeského kraje vystupoval jako jeden z konzultačních partnerů Jihočeského kraje pro přípravu ROP. Spolek pro obnovu venkova aktivně informoval své členy i širokou veřejnost o přípravě ROP na svých webových stránkách. Uvedl kontakty na osoby, které připomínky shromažďovaly a předávaly. Zveřejňoval nejen finální, ale i pracovní verze dokumentu, informoval a vyzýval k připomínkování.

Zveřejněné dokumenty byly např.:

- ROP NUTS II J Z verze 2. (k 6. 3. 06)
- Návrh situační analýzy ROP za NUTS II Jihozápad
- Analýza zkušeností s realizací předchozích programů
- SWOT analýza ROP NUTS II Jihozápad

1.3 Efektivita zapojení partnerů

Efektivita zapojení partnerů je poněkud diskutabilní záležitost. Efektivitu zapojení hodnotíme podle toho, do jaké míry má dotčená veřejnost reálnou možnost ovlivnit budoucí podobu dokumentu. O efektivitu zapojení veřejnosti se zajímala také Evropská komise, například ve druhém kole připomínek k ROP Vysočina. Z hlediska efektivitu zapojení byli v rozhovorech spíše skeptičtí jak dotazovaní projektoví manažeři projektu 3.3 SROP, tak partneři, kteří měli pocit, že jejich připomínky vůbec nebyly zohledněny, ani vypořádány (TA, TB rozhovory). Tento pocit nesdílejí účastníci procesu, kde šlo o vytváření ROP podle principu partnerství a zároveň subsidiarity – viz výše příklad vytváření ROP v kraji Vysočina.

K vypořádání připomínek je třeba připojit poznámku, že jsme v rámci metody TF (průzkum zveřejněných dokumentů) nezjistili žádné zveřejněné postupy, které by uváděly, jak budou připomínky k ROP vypořádány. Ovšem tento stav trvá proto, že se jedná o dokumenty využívané před 2 lety, a mohly být z internetových stránek již odstraněny.

2. Příprava implementační struktury ROP

Příprava implementační struktury na úrovni řízení zahrnuje několik kroků. V průběhu projektů 3.3 SROP se kraje na vznik implementačních struktur nezaměřovaly:

Tabulka 2: Příprava implementační struktury na úrovni řízení

Příprava lidských zdrojů pro implementační struktury	Realizace v projektech 3.3 SROP
přípravu lidských zdrojů	Ano, ale nebyla cílena přímo pro budoucí pracovníky
rozvoj řízení lidských zdrojů v impl. strukturách	Ne
řízení procesů sdílení znalostí	Ne
Příprava interních procesů pro implementační struktury	
vznik a vybavení oddělení, nebo jiných struktur pro implementaci	Ne
zlepšování provázanosti a rozdělení odpovědnosti pro implementaci mezi těmito strukturami	Ne
zlepšování procesů pro zajištění transparentnosti hodnocení a výběru projektů	Ne
vznik/zlepšení systémů monitoringu a kontroly	Ne
Finanční zdroje pro implementační struktury	
zajištění financování implementačních struktur a motivačních platů pro pracovníky implementačních struktur	Ne

2.1 Příprava lidských zdrojů pro období 2007 – 2013

V podstatě všech školení, workshopů a stáží v projektu 3.3 SROP se účastnili i pracovníci krajských úřadů, čímž došlo k zvýšení jejich dovedností především v oblasti využívání strukturálních fondů EU. Došlo k navýšení předpokladu partnerství při realizaci projektů v tomto období. Z údajů o 85 proškolených euromanažerech vyplývá, že 69% z nich vykonává stejnou, nebo podobnou činnost.

2.2 Úřad Regionální rady

Úřady regionálních rad jako řídicí orgány ROP se po svém vzniku v roce 2006 často staly přímo partnery projektů realizovaných v rámci opatření 3.3 a mnozí pracovníci úřadů se zúčastnili školicích aktivit i zahraničních stáží. Často však tyto struktury vznikaly paralelně s realizací projektů 3.3 SROP, bez konkrétního propojení. Bohužel vzhledem k časovým souvislostem se implementaci ROPU se nepovedlo ovlivnit – úřady regionální rady vznikaly až na konci projektu (nebyl čas ovlivnit personál tohoto orgánu). Implementační struktura pro ROP (úřad regionální rady) vznikala na základě zakázky, kterou zadávaly kraje v NUTSII. V některých krajích se při vzniku se projevil velká roztržičnost, nedostatečné kompetence klíčových osob, nezkušenost

osob (lidé po škole), neměli čas být proškoleni.²

Přechod pracovníků z projektu 3.3 SROP přímo do úřadu regionální rady, jako do implementační struktury, byl však spíše nezamýšleným dopadem. Z dosavadních dotazování členů řídicích orgánů i partnerů v kraji vyplývá, že kraje cíleně nevyužívaly opatření 3.3 SROP pro rozvoj implementační struktury ve smyslu zlepšení řízení implementace v období 2007 – 2013. Ze sledovaných 85 euromanážerů pouze 3 pracují v úřadu regionální rady. Na nově vzniklé **úřady Regionálních rad** přešli ke dni účinnosti zákona zaměstnanci dosavadních sekretariátů Regionálních rad krajských úřadů

2.3 Regionální Rada ROP NUTS II

Vznik regionálních rad regionů soudržnosti byl politickou záležitostí. V souvislosti s novelou zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje a s přípravou České republiky na nové programové období 2007-2013 vznikly v regionech soudržnosti NUTS II **Regionální rady** jako samostatné právnické osoby ke dni účinnosti novely zákona, tj. 1.7.2006. Zastupitelstva krajů zvolila **výbor Regionální rady** z řad zastupitelů kraje. V Regionálních radách, které jsou řídicím orgánem ROP, se od počátku počítalo s výhradní účastí krajských zastupitelů. Doprovázely to však obavy, aby se díky tomu ROP nezaměřily přednostně na projekty, které jsou v zájmu politických stran, které v RR mají své členy. To by mělo za následek nestabilitu, zejména v případě výrazné obměny složení zastupitelstev po krajských volbách v říjnu 2008.

Jako příklad uveďme složení části Regionální rady NUTS II Severovýchod. Z Libereckého kraje zde jsou pouze politici ze dvou spolupracujících stran (ODS a ČSSD), ostatní strany (SOS a KSČM) tam nebyly připuštěny (strategie „vítěz bere všechno“). Rozhodně to je plně legitimní řešení, ale bylo by zajímavé zhodnotit, jak se do složení podobných orgánů a rovněž monitorovacích výborů promítají existence různých politických stran, sektorů, směrů či „zájmových součástí společnosti“.

2.4 Monitorovací výbor ROP

Monitorovací výbor má nejčastěji 30 členů a je složen ze zástupců veřejné správy, neziskového sektoru, podnikatelů, agrárního sektoru a škol. Ve všech NUTS II je naprosté většině zastoupena v monitorovacích výborech veřejná správa (zástupci regionální rady, úřadu regionální rady, krajů, ministerstev, obcí nebo jejich sdružení). Například neziskové organizace nejsou zastoupeny více než 10%. Vznik monitorovacích výborů neměl žádnou souvislost s projekty 3.3 SROP.

² viz Olomoucký kraj

3. Další implementační struktury

3.1 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

V období 200 – 2013 jsou kraje zprostředkujícími subjekty v OP VK a OP LZZ a jejich úkolem je vyhlášovat a spravovat globální granty v krajích. Ale na žádném kraji nevznikala implementační struktura s projektem 3.3 SROP. Do odborů pro implementaci OP VK přešli zkušené pracovníky z grantových schémat SROP z období 2004 – 2006. Zaznamenali jsme přechod zkušené projektové manažerky projektu Partnerství v kraji Vysočina z odboru regionálního rozvoje do odboru implementace OP VK.

3.2 Samostatné odbory na krajských úřadech na podporu implementace

Ve Zlínském kraji vznikl v rámci projektu 3.3 SROP odbor řízení dotačních programů, který spolupracuje se stávajícím odborem strategického plánování a investičním odborem.

Náplň činnosti odboru k 1.10.2008 (*Zdroj: www stránky Zlínského kraje*):

Oddělení dotačních programů - Samostatná působnost

- Přípravuje ve spolupráci s věcně příslušnými odbory programové zadání grantových schémat (dále jen „GS“) nebo globálních grantů (dále jen „GG“), financovaných z fondů EU.
- Zpracovává podklady pro rozhodnutí orgánů kraje o GS nebo GG.
- Zpracovává žádosti o GS nebo GG.
- Zajišťuje kompletní administraci GG nebo GS (přípravuje a zajišťuje vyhlášení výzev pro předkládání projektů, provádí příjem žádostí, posuzování jejich administrativní shody, zajišťuje hodnocení předložených projektů, zajišťuje přípravu dokumentace a podpis smlouvy s konečným uživatelem, monitoruje a kontroluje průběh realizace projektů včetně provádění kontrol u konečných uživatelů, připravuje podklady a zajišťuje realizaci plateb konečným uživatelům na základě předložených povinných dokladů k vyúčtování, vypracovává hodnotící zprávy o průběhu a ukončení projektů a o výsledcích GS nebo GG.
- Zajišťuje metodickou pomoc pro žadatele o dotace a příjemce dotace.
- Zajišťuje publicitu GS nebo GG, připravuje prezentace GS nebo GG včetně organizování souvisejících seminářů a konferencí.
- Odpovídá za komplexní zajištění realizace podprogramů bez finančního omezení vyhlášených krajem včetně jejich vyhodnocení a kontroly realizace projektů.
- Zajišťuje administraci Cíle 3 ve vazbě na příslušný operační program pro přeshraniční spolupráci ČR – SR.
- Zabezpečuje činnosti kontaktního místa Finanční mechanismy EHP/Norsko.
- Odpovídá za uplatňování legislativního rámce EU u poskytování podpor z veřejných zdrojů.

Oddělení přípravy a realizace projektů

- Provádí monitorování a vyhledávání dotačních programů ve vztahu k jejich využití pro naplňování rozvojových koncepcí kraje a jeho organizací v oblasti neinvestičních

projektů.

- Předává informace a iniciuje vznik neinvestičních projektových záměrů a projektů u věcně příslušných odborů.
- Zajišťuje, zpracovává a koordinuje ve spolupráci s příslušnými odbory přípravu projektových záměrů a projektových žádostí/plánů v oblasti neinvestičních projektů a podkladů pro rozhodnutí orgánů kraje.
- Stanovuje postupy, zásady a koordinuje komunikaci v rámci kraje a jeho organizací při přípravě a realizaci neinvestičních záměrů.
- Ve spolupráci s příslušnými odbory zpracovává koncepci využití dotačních programů ve vztahu k neinvestičním projektům kraje a jeho organizacím.
- Poskytuje metodickou podporu organizacím kraje při přípravě a realizaci neinvestičních projektů.
- Zajišťuje realizaci neinvestičních projektů financovaných z dotačních programů.
- Provádí monitorování a hodnocení realizovaných neinvestičních projektů a navrhuje doporučení k dalšímu postupu.

3.3 Agentury na podporu implementace

V Karlovarském kraji vznikla jako výstup projektu 7. kola výzvy příspěvková organizace kraje Agentura projektového a dotačního managementu (APDM), která spolupracuje se sítí euromanagerů a převzala výstupy z projektu 3.3 SROP a aktivně s nimi pracuje. Řídící tým vyhodnocuje čtvrtletní monitorovací zprávy. Jsou udržena všechna vzniklá pracovní místa. Přípravují se další projekty pro strukturální fondy. APDM připravuje zprávu o udržitelnosti pro CRR. APDM bude zprávu připravovat ve spolupráci s řídicím týmem, zřejmě formou dotazníků, a je možné spolupracovat při dotazování. APDM připravuje krajské projekty – doprava, cyklostezky, investice – školy, OPLZZ – sociální služby). APDM také aktualizuje informace v RIS.

3.4 Regionální rozvojová centra

V Ústeckém kraji vznikla síť regionálních rozvojových center. Spolupracovala na informační kampani projektu 3.3 SROP, sbírala informace pro zpětnou vazbu s krajem a předávání aktuálních informací z kraje partnerským subjektům, podílela se na zpracování analýz pro rozhodovací procesy v rámci projektu 3.3. SROP – BROÚK. Spolupracovala na přípravě a pořádání seminářů, workshopů a školení a na vytváření lokálních strategií. Motivovala předkladatele k naplňování zásobníku projektů, vyhledávala projektové záměry.

Regionální rozvojová centra dodnes pro cílové skupiny poskytují aktuální informace (výzvy, novinky) základní a obecné konzultace a poradenství pro přípravu zpracování projektů a vyhledávají finanční zdroje ze strukturálních fondů pro financování aktivit potenciálních žadatelů. Centra také vytvářejí vlastní rozvojové projekty.

Tabulka 3: Rozvojová centra v Ústeckém kraji

OKRES DĚČÍN	
Rozvojové centrum při městě Česká Kamenice	Rozvojové centrum při Okresní hospodářské
Rozvojové centrum Českého Švýcarska	Rozvojové centrum při SŠ služeb a cestovního ruchu
OKRES ÚSTÍ NAD LABEM	
Rozvojové centrum při Severočeském sdružení obcí	Rozvojové centrum při Regionální rozvojové agentuře Ústeckého kraje, a.s
Rozvojové centrum při Sociální agentuře, o.s.	Rozvojové centrum při Asociaci neziskových organizací Ústeckého kraje
Rozvojové centrum při mikroregionu Milada	Rozvojové centrum při Okresní hospodářské komoře v Ústí nad Labem
Rozvojové centrum při Krajské hospodářské komoře Ústeckého kraje	
OKRES LITOMĚŘICE	
Rozvojové centrum při Okresní hospodářské komoře v Litoměřicích	Rozvojové centrum Euroregion Labe
Rozvojové centrum při SERVISO, o.p.s.	
OKRES MOST	
Rozvojové centrum při Okresní hospodářské komoře Most	Rozvojové centrum při Asistenčním centru, a.s.
OKRES CHOMUTOV	
Rozvojové centrum při Okresní hospodářské komoře v Chomutově	Regionální rozvojové centrum „ALVA“
Regionální rozvojové centrum „Výzva“ při vzdělávací společnosti Edost	
OKRES LOUNY	
Rozvojové centrum při Okresní hospodářské komoře Louny	Rozvojové centrum Podbořany
Rozvojové centrum Mikroregion Žatecko	

Také v Moravskoslezském kraji vznikla síť **šesti informačních středisek**, kde návštěvníkům speciálně vyškolení konzultanti **zdarma** poradí, jak čerpat prostředky ze zdrojů Evropské unie. Pracovníci také upozorní na veškerá rizika a šance, které mohou ovlivňovat úspěch projektu. Služby infocenter nejsou určeny pouze obyvatelům měst, v kterých sídlí. Míří ke všem lidem a organizacím Moravskoslezského kraje, případně také k osobám odjinud, které zvažují v našem kraji realizovat projektové záměry. Infocentra jsou provozována partnery projektu Partnerstvím k prosperitě (z opatření 3.3 SROP).

Tabulka 4: Informační centra v Moravskoslezském kraji

IC Kopřivnice - Centrum podnikání a rozvoje s.r.o.
IC Havířov - RPIC – ViP s.r.o.
IC Opava - EKOTOXA s.r.o.
IC Ostrava - HM partners s.r.o.
IC Ostrava - AHOL – Vyšší odborná škola o.p.s.
IC Třinec - HRAT s.r.o.

3.5 Síť euromanažerů

Této problematice se věnuje samostatná kapitola evaluace a dílčí analýza 2.

Co se týče udržitelnosti sítě euromanažerů jako implementační struktury, vytvořili jsme **přehled změn v pracovních pozicích manažerů**, resp. osob, které byly na krajských úřadech přímo zapojeny do projektu – zda tyto zůstaly, případně kam odešly a zda i na novém místě vykonávají obsahově podobnou činnost. Výsledky jsou shrnuté v tabulce:

Tabulka 5: Přehled změn v pracovních pozicích manažerů

kraj	počet manažerů celkem	nyní na stejném místě	nyní pracuje jinde	mateřská dovolená	jiné	obsah práce je stejný	obsah práce se změnil	mateřská dovolená	jiné
Jihočeský	8	4	4	0	-	7	1	0	-
Jihomoravský	13	5	7	1	-	8	4	1	-
Karlovarský	24	13	3	0	8(a)	16	8	0	-
Královehradecký	3	1	0	2	-	1	0	2	-
Liberecký	5	1	1	0	1(a), 2(b)	1	4	0	-
Moravskoslezský	4	1	1	0	2(a)	2	0	0	2 (a)
Olomoucký	6	2	1	2	1(a)	3	1	2	-
Pardubický	2	2	0	0	-	2	0	0	-
Plzeňský
Středočeský
Ústecký	11	9	2	0	-	11	0	0	-
Vysočina	12	4	5	3	-	6	3	3	-
Zlínský	4	3	1	0	-	4	0	0	-
celkem	92	45	25	8	12(a), 2(b)	61	21	8	-

(a) údaj není k dispozici

(b) nástup v době udržitelnosti projektu

Zdroj: údaje z dotazníků vyplňovaných kraji. Od Plzeňského a Středočeského kraje jsme do 11. 11. 2008 informace neobdrželi.

Ze 78 pracovníků, kteří byli na podporovaných pracovních místech v době realizace projektů, zůstalo na stejné pozici zhruba 60 % (45 osob), 30 % nyní pracuje jinde a 10 % odešlo na mateřskou dovolenou. Současně tři čtvrtiny dělají tutéž nebo obsahově podobnou práci, čtvrtina jinou práci, než pro kterou se v průběhu projektu kvalifikovali, a 10 % je na mateřské dovolené.

4. Závěr

Kraje se velice aktivně a zodpovědně postavily k zapojení partnerů a veřejnosti do přípravy ROP. Přesto je patrné, že ve většině krajů neměla příprava ROP přímou souvislost s projektem 3.3 SROP. Při přípravě ROP kraje většinou využily metodiky pro komunikaci s partnery, nástroje zapojování veřejnosti, které se jim již osvědčily, nebo partnerské struktury a zájmu partnerů o ROP, dále vycházely z analýz nebo ze zásobníku projektů, které vznikaly v projektu 3.3 SROP. Kraje využily projekt 3.3 SROP jako zdroj lidských zdrojů a informací pro tvorbu ROP, ale v naprosté většině případů ROP není přímým výsledkem projektů 3.3 SROP. Je to dáno zejména tím, že odpovědnost za tvorbu ROP nesly jiné struktury (regionální rady NUTSII) než za projekt 3.3 SROP (krajské řídicí orgány projektu). K tomu, aby kraje mohly plně využít potenciál partnerství projektu 3.3 SROP pro přípravu ROP by bylo nutné posílit a více personálně provázat oba řídicí orgány.

Nejvýznamnějším přínosem procesu tvorby ROP je to, že kraje

- osvojily si princip decentralizace, subsidiarity a partnerství při plánování strategických dokumentů
- naučily se využívat nástroje pro otevřený dialog a zapojení veřejnosti
- naučily se vyhodnocovat strategické rozvojové dokumenty z hlediska jejich vlivu na životní prostředí (SEA) se projednáním veřejností.

Kraje získaly regionální operační programy jako strategické rozvojové dokumenty, projednané v krajích (více či méně) s veřejností a vycházející z potřeb krajů. ROP upevnily postavení krajů vůči centrálním orgánům a posílily proces decentralizace v ČR.

Ve srovnání s ostatními operačními programy je možné přípravu ROP považovat za nejvíce otevřenou, na rozdíl od tematických operačních programů, kde v žádném z nich nebyl princip partnerství a subsidiarity uplatněn v takové míře.

Na druhou stranu, vytváření implementačních struktur ROP nebyly přímým objektem projektů 3.3 SROP, protože kompetence měly jiné krajské odbory a politická reprezentace.

Z ostatních implementačních struktur jsou významná regionální rozvojová centra, která však vznikla jen ve dvou krajích, a sítě euromanažerů v krajích.